

[Wilhelm]

vindingsskatten, hvis ejerforholdet har bestået i mere end 2 år. Det synes vi er godt, men selve princippet mener vi der er grund til at nære al mulig skepsis over for.

Hvis man tænkte sig, at dette princip havde været gældende i den 8–10 års periode, der lå forud for de prisstagnationer, vi har oplevet det sidste par år, ville det være ganske umuligt for folk at blive boende i deres ejerboliger med en bare nogenlunde effektiv løbende afgift på den reale værdistigning. Dengang havde vi reale værdistigninger, der var på over halvdelen af de nominelle værdistigninger. Vi havde reale værdistigninger, som rakte langt ud over lønudviklingen og indkomstudviklingen. Omvendt kan man sige, at der i øjeblikket ikke rigtig kommer noget igennem kapitalvindingsskatten, og den lejlighed vil man så benytte til at afskaffe den. Hvad er det for en situation, man bringer sig i, hvis det pludselig vælter ind med kapitalgevinster på fast ejendom, som det gjorde i det tiår, der lå før stagnationsperioden, som vi kun har oplevet det sidste par år? Så har man ikke rigtig noget redskab.

Problemet er måske ikke så stort i landbruget, for dér må vi nok gå ud fra, at de reale prisstigninger og værdistigninger nogenlunde følger indtægtsudsigterne, så dér vil der nok ikke opstå den store modsætning mellem, hvordan indkomsterne udvikler sig, altså hvad man har råd til at svare af en løbende realværdistigningsafgift, og hvad der er de reelle værdistigninger på ejendomme; der er i hvert fald en eller anden tættere sammenhæng dér. Men for ejerboligerne i byerne har vi jo i masser af perioder set, at prisstigningerne, også de reale værdistigninger, på disse boliger kan være fuldstændig ude af takt med f.eks. lønudviklingen. Vi har set det både den ene vej og den anden vej. Og oplever vi en situation som det tiår, hvor prisstigningerne på disse ejerboliger var 100 pct. – 101 pct. var det nøjagtigt – over en 4 års periode, mens lønudviklingen var under halvdelen af denne sats, ville det ikke være muligt uden at koste folk fra hus og hjem at inddrive en nogenlunde effektiv afgift af den reale værdistigning. Man ville så simpelt hen af politiske grunde være nødt til at sætte den så meget ned, at den i virkeligheden ikke svarede til nogen som helst løbende inddragelse af disse værdistigninger.

I andre perioder kan vi have det modsatte, og der er ikke nogen som helst grund til at tro, at det ville give politisk mulighed for at indføre en afgift, der bedre passede med lønudviklingen, men som oversteg, hvad der faktisk var af reale værdistigninger.

Jeg mener altså, at man nu vil benytte en ganske ekstraordinær situation, hvor kapitalvindingsskatten ikke giver noget – for det er jo på grund af den stagnation i priserne, vi har oplevet, en ganske ekstraordinær situation – til noget, som man efter al sandsynlighed vil komme til at fortryde, hvis man ønsker at gribe ind over for kapitalgevinster senere. Vi mener, det er et dårligt princip, og vi mener, at det er en gammel kæphest, der var god, dengang man ikke rigtig kendte til inflationsforløb, som tit forløber ude af takt med løn- og indkomstudviklingen.

Vi mener også, at lige præcis de tre partier, som har deltaget i dette betænkingsbidrag, for så vidt modsiger sig selv, når de i samme åndedræt i lidt anden sammenhæng taler om behovet for en jordfond til at klare nogle problemer. Hvad er det nemlig? Det er lige præcis erkendelsen af, at indkomstudviklingen i landbruget overhovedet ikke i denne periode svarer til, at man kunne dække noget, der fungerede som løbende afgifter, høje renter, eller hvad der ellers er tænkt på.

Vi mener, at de seneste årtiers erfaringer for ubalance mellem inflationsudviklingen på fast ejendom og inflationsudviklingen på andre priser og på lønninger taler for, at man søger at skaffe sig en sikker inddragelse af værdigevinsterne på det tidspunkt, da disse gevinster søges realiseret, og at det er en farlig vej at betræde og en vej, der sandsynligvis fører til, at man i de konkrete situationer kommer til at opgive at inddrage gevinsterne, hvis man foregøbler sig, at det kan gøres som løbende afgifter på de reale værdistigninger.

Vi synes altså, det er en overordentlig høj pris, der ud fra disse betragtninger har måttet betales for at få landbrugets stuehuse ligestillet med byernes ejerboliger i beskatningssensende, og at det nok skal vise sig, at man her har givet afkald på et redskab, kapitalvindingsskatten, som ikke var godt udformet, men som dog i sit princip var rigtigere end det, at man nu vil lægge løbende produktions- eller brugsafgift henholdsvis på landbrugsstuehuse og på ejerboliger i byerne. Vi tror ikke på, at det kommer til at fungere, og